

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

II. ALAPADATOK

II.1. *Tantárgy neve (magyarul, angolul)*

Rajz és kompozíció 3 • Drawing and composition 3

II.2. *Azonosító (tantárgykód)*

BMEEPRAA301

II.3. *A tantárgy jellege*

kontaktórával rendelkező tanegység

II.4. *Kurzustípusok és óraszámok*

kurzustípus	heti óraszám	jelleg
előadás (elmélet)	–	
gyakorlat	4	önálló
laboratóriumi gyakorlat	–	–

II.5. *Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségi értékelés) típusa*

félévközi érdemjegy (f)

II.6. *Kreditszám*

4

II.7. *Tantárgyfelelős*

neve: **Üveges Gábor PhD**
beosztása: egyetemi docens
elérhetősége: uveges.gabor@rajzi.bme.hu

II.8. *Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység*

Rajzi és Formaismereti Tanszék

II.9. *A tantárgy weblapja*

<http://rajzi.bme.hu/hu/oktat%C3%A1s/rajz-3>

II.10. *A tantárgy oktatásának nyelve*

magyar és angol

II.11. *A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve*

Kötelező az alábbi képzéseken:

- 11.A.1. **3N-A0** • Építésztechnológiai alapképzés magyar nyelven • ajánlott féléve: 3.
- 11.A.2. **3N-A1** • Építésztechnológiai alapképzés magyar nyelven • ajánlott féléve: 3.
- 11.A.3. **3N-M0** • Építésztechnológiai osztatlan képzés magyar nyelven • ajánlott féléve: 3.
- 11.A.4. **3NAA0** • Építésztechnológiai alapképzés angol nyelven • ajánlott féléve: 3.
- 11.A.5. **3NAA1** • Építésztechnológiai alapképzés angol nyelven • ajánlott féléve: 3.
- 11.A.6. **3NAM0** • Építésztechnológiai osztatlan képzés angol nyelven • ajánlott féléve: 3.

II.12. *Közvetlen előkövetelmények*

12.A. Erős előkövetelmény:

BMEEPRAA201 • Rajz 2.

12.B. Gyenge előkövetelmény:

- 12.B.1. —
12.C. Párhuzamos előkövetelmény:
12.C.1. —
12.D. Kizáró feltétel (nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét):
Click here to enter text.

II.13. A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2018. május 30.

III.CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

III.1. Célkitűzések

ÉPÍTÉSZETI RAJZ: A félév során hallgatók nagyléptékű formák és terek intuitív ábrázolásának, illetve - fejből rajzolva - képzelet után való megkonstruálásának alapjait sajátítják el. Ennek kapcsán a formákhoz és a terekhez a rajzolás során gondolkodó, elemző szemlélettel közelítve egy olyan ábrázolási metódust ismernek meg és alkalmaznak, amely az illúziókeltés helyett a szerkezeti összefüggéseket kívánja feltárni és a rajzokon esetenként többet is megmutat, mint amit a szem láthat. Az építészeti vázlat rajzolás módszereinek megismerése, művelése, lehetőségeinek kutatása, saját vázlati stílus kialakítása az elsődleges célok közé tartozik. A perspektíva helyes alkalmazása, a legizgalmasabb képkivágás megtalálása, a kompozíció feszült egyensúlyának megteremtése és a rajz stílus dinamikája olyan szempontok, amelyek együttes figyelembe vételével kell, hogy alakuljon a rajz. Grafit, színes ceruza és toll technikák alkalmazása.

FORMAKUTATÁS: Tér és tömeg kompozíciós gyakorlatok. Szabad formálású akciómodell feladatok. Arány, lépték, ritmus, anyag, plasztika. Modellezés kreatív alkalmazása a tervezésben.

KOMMUNIKÁCIÓ: Digitális prezentáció, szabad kézi és digitális technikák ötvözése, digitális portfólió készítése.

III.2. Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

A „fejből” való rajzolás képességének megszerzése, azaz képesség a rajznak mint olyan eszköznek a használatára ami a nem láthatót – a téri, formai elképzelést, ideát - láthatóvá teszi.

A perspektíva alkalmazásának képessége nagyléptékű építészeti terek ábrázolása illetve képzelet után való megrajzolása során,

Az építészeti vázlat és kompozíciós elvek készségi szintű használata.

A nagyléptékű építészeti terek, együttesek bemutatásának, a terek analizálásának, a nem látható lényegi szerkezeti kapcsolatok ábrázolásának képessége, hagyományos grafikai eszközök használatának magasabb szintű elsajátítása és fejlesztése.

A modellkészítés során a térben való gondolkodás és a vizuális nyelv logikájának megismerése, a forma és téralkotás magasabb szinten való művelése.

A digitális prezentáció lehetőségeinek kreatív használata.

2.A. Tudás (KKK 7.1.1. a)

„- Megfelelő mértékben ismeri az építészethez kapcsolódó humán tudományokat és az építészetre ható képzőművészeteket.”

2.A.1. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik arról, hogy hogyan lehet a rajz a nem látható elképzelések és ideák láthatóvá tételének eszköze,

2.A.2. átfogó ismeretekkel rendelkezik az 1, 2, 3 iránypontos perspektíva működési mechanizmusáról és alkalmazhatóságáról,

2.A.3. ismeri a képpalkotás legfontosabb eszközeit, a kompozíció, a ritmus, a szerkezet, a textúra, a mozgás képpalkotásbeli jelentőségét és rajzi alkalmazásuk módozatait,

2.A.4. van gyakorlata a lendületes lényeglátó vázlat és rajz készítésben,

2.A.5. ismeri és gyakorolja a grafit, színes ceruza és tollrajzolás technikáit,

- 2.A.6. tisztában van a vizuális gondolkodás öntörvényű logikájával, a derékszögű rendszerből kilépő szabad tér és formaalkotás során is működő természetével,
- 2.A.7. ismeretekkel rendelkezik a digitális prezentáció lehetőségeiről, a manuális és digitális technikák ötvözésének módozatairól.
- 2.B. Képesség (KKK 7.1.1. b)
- „- Képes az alapvető építészeti informatikai eszközök és szoftverek használatára.”*
- „- Képes hagyományos és virtuális építészeti modellezésre, képes a célközönség számára megfelelő tartalmú és megjelenésű prezentáció elkészítésére.”*
- 2.B.1. képes egy egyszerűbb belső teret rajzban megragadni, annak lényegét, akár nem látható összefüggéseit is ábrázolni,
- 2.B.2. készségszinten használja az építészeti vázlatot a megismerés eszközeként, képes összefogott lendületes rajzokon a vonalak öntörvényű szépségét megmutatni,
- 2.B.3. megfelelő szinten alkalmazni tudja a különböző rajz technikákat: a grafitot, a színes ceruzát és a tollat,
- 2.B.4. képes a derékszögű rendszerből kilépő önálló kreatív forma és téralkotásra.
- 2.C. Attitűd (KKK 7.1.1. c)
- „- Törekszik a problémák felismerésére és megoldására, a kreativitásra, új megoldások keresésére, egyszerre és arányosan alkalmazza az intuitív és az ismereteken alapuló megközelítéseket.”*
- „- Nyitott az új információk befogadására, törekszik az esztétikai, humán és természettudományos műveltségének folyamatos fejlesztésére, szakmai ismereteinek bővítésére, új termékek, szerkezetek, technológiák megismerésére.”*
- „- Törekszik önmaga megismerésére, munkáját megfelelő önkontroll mellett végzi, törekszik a felismert hibák kijavítására.”*
- 2.C.1. motiváltan dolgozik és fejleszti a képességeit,
- 2.C.2. alkotói, kutatói attitűd jellemzi,
- 2.C.3. megtalálja az örömet az együttműködésben a közös munka során,
- 2.C.4. nyitott az információtechnológiai eszközök használatára,
- 2.C.5. törekszik új ismeretek befogadására, új módszerek megismerésére,
- 2.C.6. törekszik arra, hogy a maximumot hozza ki magából.
- 2.D. Önállóság és felelősség (KKK 7.1.1. d)
- „- Szakmai problémák során önállóan és kezdeményezően lép fel.”*
- 2.D.1. keresi az önálló gondolkodás és alkotó munka lehetőségeit,
- 2.D.2. önállóan is színvonalbeli elvárásokat táplál önmagával szemben,
- 2.D.3. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
- 2.D.4. magas munka morál és küzdő képesség jellemzi.

III.3. Oktatási módszertan

Előadások:

- A perspektíva elmélete és gyakorlati alkalmazása nagyléptékű terek és formák ábrázolása során,
- Absztrakt térkompozíciós modellfeladatok az építészeti tervezés szolgálatában.
- A digitális vizuális kommunikáció jelene, digitális prezentációs eszközök és alkalmazási lehetőségei.

Építészeti rajz:

- Rajztermi rajzgyakorlat.
- Rajzgyakorlat a BME belső tereiben,

Modellkészítés:

- Szabad formálású akció modell készítése

Kommunikáció:

- Digitális prezentációs eszközök és technikák használata.

III.4. Tanulástámogató anyagok

- 4.A. Szakirodalom

Dobó Márton – Molnár Csaba – Peity Attila – Répás Ferenc: Valóság, gondolat, rajz. Terc, Budapest, 2004.

Moholy-Nagy László: Látás mozgásban. Műcsarnok, Budapest, 1996.

Kepes György: A látás nyelve. Gondolat, Budapest, 1979.

4.B. Jegyzetek

Click here to enter text.

4.C. Letölthető anyagok

<http://rajzi.bme.hu/hu/oktat%C3%A1s/rajz-3>

IV. TANTÁRGY TEMATIKÁJA

IV.1. Előadások tematikája

IV.2. Gyakorlati órák tematikája

- Bevezető előadás. – Intuitív ábrázolás.
- Vertikális tömeg lépték transzformációval. – Három iránypontos perspektíva.
- Belső tér ábrázolása lépték transzformációval. – 3-4 iránypontos perspektíva, vázlatok, vonalrajz.
- Belső tér ábrázolása lépték transzformációval. – 3-4 iránypontos perspektíva, tónusvázlatok, tónusrajz.
- Akció makett. –Szabad formálású szálkonstrukció.
- Makett fotózás. – A képalkotás tudatossága.
- Makett digitális feldolgozása. – Digitális kollázs.
- Makett szabadkézi rajza. – Erős alálátás. Békaperspektíva.
- BME Aula rajza. – Téranalízis, vázlatok, vonalrajz.
- BME Aula rajza. – Téranalízis, tónusvázlatok, tónusrajz.
- Saját lakóház rajza. – Téranalízis, vázlatok, vonalrajz.
- Saját lakóház rajza. – Téranalízis, tónusvázlatok, tónusrajz.
- Digitális portfólió készítése a félév munkáiról.
-

V. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

VI.A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

VI.1. Általános szabályok

- 1.A. A gyakorlatokon a részvétel kötelező. A megengedett hiányzások számát a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat írja elő (105. § (4)).
A **ÉPÍTÉSZETI RAJZ**: A félév során hallgatók nagyléptékű formák és terek intuitív ábrázolásának, illetve - fejből rajzolva - képzelet után való megkonstruálásának alapjait sajátítják el. Ennek kapcsán a formákhoz és a terekhez a rajzolás során gondolkodó, elemző szemlélettel közelítve egy olyan ábrázolási metódust ismernek meg és alkalmaznak, amely az illúziókeltés helyett a szerkezeti összefüggéseket kívánja feltárni és a rajzokon esetenként többet is megmutat, mint amit a szem láthat. Az építészeti vázlat rajzolás módszereinek megismerése, művelése, lehetőségeinek kutatása, saját vázolási stílus kialakítása az elsődleges célok közé tartozik. A perspektíva helyes alkalmazása, a legizgalmasabb képkivágás megtalálása, a kompozíció feszült egyensúlyának megteremtése és a rajz stílus dinamikája olyan szempontok, amelyek együttes figyelembe vételével kell, hogy alakuljon a rajz. Grafitt, színes ceruza és toll technikák alkalmazása. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése a félévi ún. mappa tartalmán keresztül, értékelése fejlődési szempontok szerint. A mappa tartalma a félévközi rajzi – gyakorló – feladatok és a házi feladatok.
- 1.B. Vitás esetekben a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat, továbbá a hatályos Etikai Kódex szabályrendszere az irányadó.

VI.2. Teljesítményértékelési módszerek

- 2.A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések:
- 2.A.1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés*: a tantárgy és a tudás, képesség típusú kompetencia elemeinek komplex gyakorlati (rajz) jegy megszerzésének módja a féléves ún. mappa leadása. A mappában az órai és a házi feladatok valamint a hozzá kapcsolódó vázlatok vannak.
- 2.A.2. *Részteljesítmény-értékelés*: -
- 2.B. *Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelések*:
- 2.B.1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés*: -

VI.3. Teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 3.A. A szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben:
szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések	részarány
összegző tanulmányi teljesítményértékelés, leadott ún. mappa közös értékelése az oktatásban résztvevő oktatókkal	100%
összesen:	Σ 100%

VI.4. Érdemjegy megállapítás

félévközi részeredmjegy	ECTS minősítés	Pontszám*
jeles (5)	Excellent [A]	≥ 96%
jeles (5)	Very Good [B]	90 – 95%
jó (4)	Good [C]	75 – 89%
közepes (3)	Satisfactory [D]	60 – 74%
elégséges (2)	Pass [E]	50 – 59%
elégtelen (1)	Fail [F]	≤ 49%

* Az érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik.

VI.5. Javítás és pótlás

- 5.A. A megadott rajzi feladat teljesítmény értékelésének pótlása az évfolyam felelőssel történt egyeztetéssel lehetséges, vagy ha az érdemjegy elégtelen jellegéből adódik a pótlási időszakban történhet.
- 5.B. Az aktív részvétel – jellegéből adódóan – indokolt esetben lehetőség van javításra, a többi esetben a TVSZ az irányadó.

VI.6. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

tevékenység	óra / félév
részvétel a kontakt tanórákon	12×4=48
félévközi készülés a gyakorlatokra	12×3=36
házi feladat elkészítése	36
összesen:	Σ 120

VI.7. Jóváhagyás és érvényesség

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2018. május 30.